MINISTARSTVO KULTURE

ODRŽIVA URBANA OBNOVA KREATIVNI GRADOVI

Tamara Perišić, pomoćnica ministrice

Zagreb, 24. studenog 2014.

ŠTO ČINI GRAD KREATIVNIM?

- Identitet grada
- Znanje
- Kulturni život
- Kulturna baština
- Arhitektura i urbanizam
- Parkovi i javni prostori
- Nove tehnologije
- Otvorenost i gostoljubivost

KREATIVNI GRAD I KULTURA

- Globalni kontekst ima važnu ulogu u određivanju grada danas
- Gradovi svijesni da razvijanjem kulture postaju različiti u odnosu na druge gradove na način da stvaraju jedinstvenu sliku grada kreiranjem događaja i prostora
- Kultura je dugo bila zanemarena u prostornom i razvojnom planiranju gradova, danas gradovi naglašavaju kulturne i kreativne sadržaje u razvojnoj i prostorno-planskoj dokumentaciji
- Kultura je bitna za brendiranje grada

PREDUVJETI ZA KREATIVAN GRAD

- Izgrađena infrastruktura (muzeji, kazališta,...)
- Kulturna baština – materijalna i nematerijalna
- Otvorena komunikacija svih uključenih
- Organizacijske sposobnosti institucija
- Prepoznavanje problema i izazova
- Klaster kulturnih i kreativnih industrija
- Široki spektar inovativnih tehnologija
- Duh otvorenosti
- Razvijanje koncepta pametnog grada (SMART CITY – ekonomija, mobilnost, okoliš, ljudi, kvaliteta življenja, vlast)
- Strategije i akcijski planovi održivog urbanog razvoja

- Bitna odrednica u razvoju kreativnog grada je zaštita okoliša i održivost resursa
- Postiže se održivim korištenjem postojećih socijalnih i prostornih potencijala
- Prostorni resurs mnogih gradova su zapušteni dijelovi povijesnih jezgri, napušteni industrijski spomenici, fortifikacijska arhitektura, povijesni stambeni i javni kompleksi

- Obnova postojećih prostornih resursa grada je ekološka
- Obnovom je potrebno predvidjeti čuvanje i prezentaciju izvornih spomeničkih struktura te revitalizaciju odgovarajućim sadržajima koristeći i inovativne tehnologije (npr. razvijanje WEB aplikacija u svrhu promocije)

Rezultati obnove povijesnih urbanih prostora:

- Zaštićena i prezentirana kulturna baština
- Poboljšanje kvalitete života stanovnika
- Razvoj turizma i gospodarstva
- Povećanje konkurentnosti grada
- Bolja socijalna kohezija

KORIŠTENJE SREDSTAVA EU FONDOVA ZA OBNOVU URBANIH PROSTORA

STRATEŠKI DOKUMENTI ZA KORIŠTENJE ESI FONDOVA - RAZDOBLJE 2014.-2020.

SPORAZUM O PARTNERSTVU – utvrđuje strateška područja ulaganja za ESI fondove te prioritete i mehanizme za njihovo djelotvorno i učinkovito korištenje u svrhu provedbe Strategije Europa 2020 – strategije za pametan, održiv i uključiv rast

OPERATIVNI PROGRAMI – dokumenti za financijsko razdoblje 2014-2020 provode ESI fondove u skladu s prioritetima iz Partneskog sporazuma te pravilima za svaki ESI fond.

OPERATIVNI PROGRAMI

Programi kojima je cilj ulaganje u rast i radna mjesta:

- Operativni program **Konkurentnost i kohezija** – financira se iz EFRR i Kohezijskog fonda
- Operativni program **Učinkoviti ljudski potencijali** – financira se iz ESF

Operativni program za ribarstvo kojim se podržavaju ciljevi zajedničke ribarstvene politike i integrirane pomorske politike – financira se iz EFPR

Program ruralnog razvoja kojim se podržavaju ciljevi Europske unije za ruralni razvoj – financiran iz EPFRR

OPERATIVNI PROGRAM **KONKURENTNOST I KOHEZIJA**

Ukupna financijska alokacija za razdoblje 2014.-2020. – 6.881 milijardi €

Prioritetne osi:

1. Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija
2. Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije
3. Poslovna konkurentnost
4. Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije
5. Klimatske promjene i upravljanje rizicima
6. Zaštita okoliša i održivost resursa
7. Povezanost i mobilnost
8. Socijalno uključivanje i zdravlje
9. Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje
10. Tehnička pomoć

OPERATIVNI PROGRAM **KONKURENTNOST I KOHEZIJA**

Prioritetna os 6. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVOST RESURSA

Investicijski prioriteti i specifični ciljevi kroz koje će se financirati baština:

- Poboljšanje sustava zaštite i upravljanja kulturnom baštinom u svrhu razvoja turizma – predviđena financijska alokacija 128.351.269,00 €
- Povećanje atraktivnosti i održivo korištenje prirodne baštine - predviđena financijska alokacija 109.669,123,00 €
- Obnova brownfield lokacija (bivša vojna i industrijska područja) – provoditi će se kroz program Integralnih teritorijalnih ulaganja (ITI) – predviđena financijska alokacija 80.000.000,00 €

Specifični cilj 6.3.1.
Poboljšanje sustava zaštite i upravljanja kulturnom baštinom u svrhu razvoja turizma i ostalih gospodarskih djelatnosti

Prvi javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava: **„Kulturna baština – priprema projekata i planova upravljanja"**

Ukupna vrijednost javnog poziva: 15.300.000,00 kn

Planirana objava javnog poziva: prosinac 2014.

Cilj poziva:

- Obnova i revitalizacija kulturnih dobara u svrhu poboljšanja kulturne i turističke ponude.

Prihvatljive aktivnosti:

- priprema natječajne/projektne dokumentacije za apliciranje projekata u području kulturne baštine (graditeljska/arheološka/etnološka baština) na strukturne fondove EU
- Izrada planova upravljanja povijesnim jezgrama

PRIMJERI REHABILITACIJE URBANIH PROSTORA KULTURNIM SADRŽAJIMA

MUZEJ GUGGENHEIM, BILBAO

- sagrađen 1997. , projektant Frank Gehry
- u prve tri godine zaradio 100 m €
- u 2013. godini 1 m posjetitelja

ARSENAL, VENECIJA

ARSENAL, VENECIJA

-kulturno dobro
-sagrađen u 12 st.
-prvotno brodogradilište zatvoreno pol. 20. st.

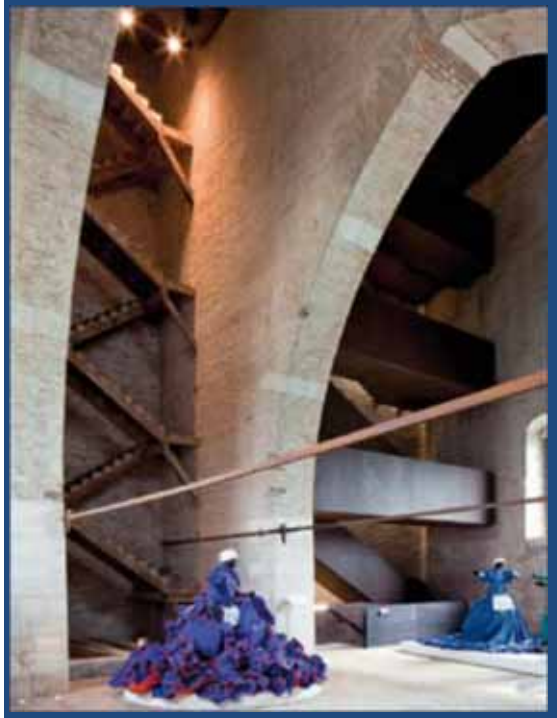

NOVA NAMJENA

- Izložbeni prostor
- Konferencijski centar
- Istraživačko-znanstveni centar

ARSENAL, ZADAR

- Sagrađen 1752.g.
- Obnovljen 2005.g. kao multifunkcionalni prostor gdje se odvija javni i kulturni život grada Zadra

EUROPSKI CENTAR SOLIDARNOSTI
GDANJSK, POLJSKA

- Brodogradilište u Gdanjsku gdje je 1980. osnovan sindikat Solidarnost što se označava kao početak demokratskih procesa u istočnoj Europi
- Industrijska baština – dio brodogradilišta restrukturiran i u funkciji, dio napušten i bez funkcije

- Revitalizacija napuštenog industrijskog dijela izgradnjom Europskog centra Solidarnost
- Obnovljena i promovirana materijalna i nematerijalna baština (spomen na sindikat Solidarnost)
- Ukupan iznos projekta – 66 m €
- Finanicirano iz EFRR – 38 m €
- Očekuje se 250.000 posjetitelja godišnje

Sadržaji Centra:

- Izložbeni prostor (stalna i povremene izložbe
- Istraživačko-znanstveni centar
- Biblioteka i mediateka
- Laboratorij kreativnih radionica za mlade

TVRĐAVA SV. MIHOVILA U ŠIBENIKU

- spomenik fortifikacijske arhitekture građen od 13. do 18. st.

- revitalizacija kulturnim sadržajem (otvorena ljetna pozornica)
- obnova financirana sredstvima fondova EU (IPA IIIc)

PROJEKTI U PRIPREMI

REKONSTRUKCIJA I UREĐENJE KULTURNO-TURISTIČKO-PODUZETNIČKOG I ADMINISTRATIVNOG KOMPLEKSA BENČIĆ U RIJECI

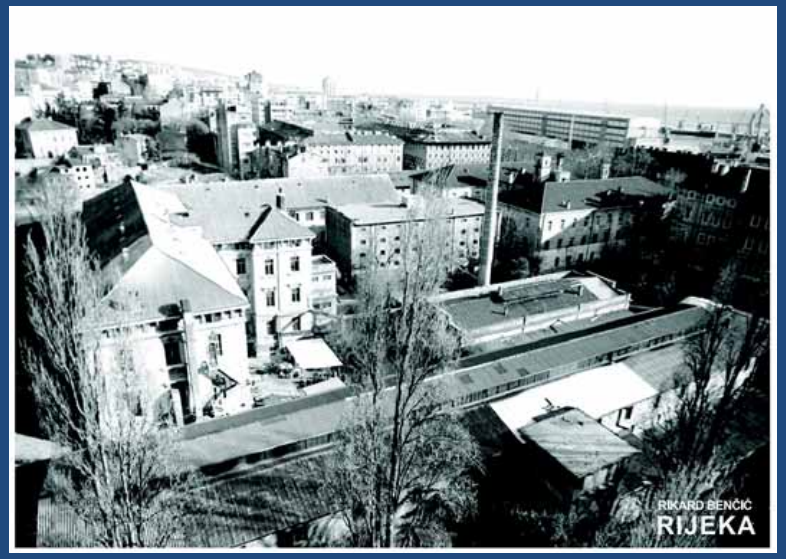

Aktivnosti projekta uključuju rekonstrukciju, obnovu i prenamjenu četiri cjeline bivšeg industrijskog kompleksa (T-zgrada, H-zgrada, Upravna zgrada i Ciglena zgrada) u koje će se smjestiti Gradska knjižnica Rijeke, Muzej moderne i suvremene umjetnosti, administrativno –poslovna zgrada MMSU, javni i protokolarni sadržaji, izložbeni prostori, depoi i spremišta te svi prateći sadržaji. Projektom se rješava problem nedostatka infrastrukture za kulturne djelatnosti, potreba za povećanjem uključenosti svih dobnih i društvenih skupina u kulturne djelatnosti, osigurava održivo korištenje kulturne baštine i povećava pristup javnim prostorima.

Korisnik: Grad Rijeka

Procijenjena vrijednost projekta: 45.000.000,00 EUR

MULTIMEDIJALNI KULTURNI CENTAR – DOM MLADIH, SPLIT

Izgradnja Multimedijalnog kulturnog centra – Doma mladih započeta je prije 30 godina, ali zgrada nikad nije dovršena i kompletno stavljena u funkciju. Cilj projekta je stvaranje hibridne institucije - multimedijalnog centra koju višenamjenski koriste zainteresirani građani, a koja bi ujedno predstavljala i platformu za rad nezavisne kulture.

Korisnik: Grad Split

Procijenjena vrijednost projekta: 10.000.000,00 EUR

CENTAR ZA BAŠTINU – MUZEJ 2 PALAČE, ZADAR

Projektom se planira obnova spomeničkog sklopa – Kneževe i Providurove palače u Zadru – kao muzeja u koji bi se preselile i izložile zbirke Narodnog muzeja u Zadru. U palačama su predviđeni i sadržaji poput koncertne dvorane, knjižare i knjižnice s javnom čitaonicom, muzejska prodavaonica i suvenirnica, galerija, radionice za djecu, restoran i sl. Kneževa palača je tijekom rata 1991. godine teže stradala i u proteklom vremenu je statički i građevinski sanirana, a trenutno je napuštena. Providurovoj palači, nakon iseljenja sadašnjih korisnika, predstoji značajna obnova koja će počivati na rezultatima konzervatorskih i arheoloških istraživanja

Korisnik: Grad Zadar
Procijenjena vrijednost projekta: 25.000.000,00 EUR

TVRĐA U OSIJEKU

Obnova dijela Osječke tvrđe i razvoj kapaciteta Osječke tvrđe za kulturni turizam (VII. Bastion) - Projektom se predviđa osnivanje kulturnog i umjetničkog centra - Muzej lutkarstva, Muzej ratova u Slavoniji, ateljei za umjetnike, radionice starih zanata. Projekt će obuhvatiti i detaljnu rekonstrukciju i zaštitu zidova Galerije Waldinger.

Kronenwerk osječke tvrđe i zgrada barutane - Barutana je djelomično uređena u svrhu razvijanja novog kazališta tj. off-scene u Osijeku. Projektom se predviđa uređenje prostora Barutane i okolnih katakombi kao ateljea i radionica osječkih umjetnika te obližnjeg amfiteatra s ljetnom pozornicom.

Korisnik:	Grad Osijek
Procijenjena vrijednost projekta:	21.500.000,00 EUR

TVRĐAVA SV. NIKOLE, ŠIBENIK

Tvrđava Sv. Nikole se nalazi na ulazu u kanal Sv. Ante, a sagrađena je tijekom 16. stoljeća radi obrane grada od turskih napada s mora. Kroz program IPA, uz participaciju Županije, TZ-a Grada Šibenika, Regionalne razvojne agencije, Ministarstva turizma i Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima, odobreno je financiranje 70% od 1.4 mil eura vrijednog projekta uređenja šetnice koja vodi do tvrđave sv. Nikole. Jedna od mogućih namjena za tvrđavu Sv. Nikole je pomorski muzej, no namjera korisnika je raspisivanje javnog poziva te prikupljanje prijedloga za održivo korištenje tvrđave.

Korisnik: Grad Šibenik

Procijenjena vrijednost projekta:
11.000.000,00 EUR

HVALA NA PAŽNJI !